

CARPE DIEM!

ABD'nin önde gelen gazetelerinden **The New York Times**; **Türkiye**, **İsveç** ve **Finlandiya** arasında gerçekleşen üçlü mutabakat öncesinde, **Joe Biden**'in **Erdoğan** ile yaptığı telefon görüşmesinde **Erdoğan**'a "**Anı yakala**" dediğini ve diğer konulardaki görüşmelerin önünü açması için onu motive ettiğini okuyucularına anlattı.

Esasında bu; **Latincesi** "**Carpe Diem**" olan çok ünlü ve tarihi bir söz. **Latin Edebiyatının** ünlü ozanı **Horatius**'un yazdığı bir dizisinde geçen bu deyim; "**gününü gün et, zamanın tadını çıkar, keyfine bak ve anı yaşamaya bak**" anlamındadır. 19'uncu yüzyılın başlarında, **Romantizm** akımının önde gelen isimlerinden biri olan **İngiliz** şair **Byron**'ın eserlerinde sık sık "**günü yakala**" (seize the day) şeklinde geçen bu deyim; deneyimdeki hazzı, yaşanmışlıktaki önemi gözden kaçırmamayı tavsiye eder.

Veto Çıkışı

Biden **Erdoğan**'a verdiği, tarihsel derinliği ve felsefi bir anlamı olan "**Anı yaşa**" mesajı ile "**Keyfine bak, direnecek gücün yok, zamanın tadını çıkar ve kendini kurtar**" demek istemiştir. Bu telefon konuşmasıyla yaklaşık olarak 1,5 ay süren veto çıkışı sonlandırıldı ve imzalar atıldı. **Türkiye**, **İsveç** ve **Finlandiya** arasında imzalanan **Üçlü Mutabakatın** karşı tarafa kaçış imkanı sağlayabilmek için muğlak ifadeler içerdiğini, bir **NATO** belgesi olmadığını, bağlayıcılığı ve yaptırım gücünün bulunmadığını geçen yazımızda anlatmıştık.

İktidarın bu veto çıkışıyla kamuoyuna ilan ettiği esas hedef; **PKK** terör örgütünün uzantısı **PYD/YPG** ile **FETÖ**'nün terör örgütü olarak kabul ettirilmesi ve bu kapsamda istenen isimlerin iadesiydi. Bu hedefe mutabakat imzaları öncesinde kesinlikle ulaşamadığı gibi iktidarın bu veto çıkışı da bitiş şekli de ilksel değildi. Üstelik; iktidar **NATO**'nun genişlemesinden, **İsveç** ve **Finlandiya**'nın hatta **Ukrayna** ve **Gürcistan**'ın bile **NATO**'ya dahil edilmesinden yanaydı. Ne olmuştu da bir anda bu tavır vetoya dönmüştü? İktidar aslında bu veto çıkışını iç ve dış kamuoyuna ilan edemediği gizli gündemi olan **Biden** tarafından muhatap alınmak ve seçimler öncesinde **ABD** ile olan bir dizi sorunları çözmek hedefine ulaşmak için veto konusunu pazarlık unsuru olarak değerlendirmişti. **Biden** ise başından itibaren bu topa hiç girmedi, pazarlığa da yönelmedi ama son anda "**anı yaşa ve kendini kurtar**" diyerek tehdidi gösterdi. **Erdoğan** da gereğini yaptı.

Anı Yaşamak Devletlerin Seçeneği Değildir

İktidarın 29'u **NATO** üyesi ve 2 de **NATO**'ya girmek isteyen ülke olmak üzere toplam 31 ülkeyi karşısına alarak veto çıkışına devam ettirebilmesine imkan ve ihtimal yoktu. Bu çıkış en başından beri büyük bir hesap hatasıydı. Devlet akıllı devrede olmayınca ve diplomatik güçler tahrip edilince **Türkiye**'nin geldiği yer işte burasıdır. Bugün **Türkiye**, cumhuriyet tarihinin en zayıf ve en kırılğan dönemini yaşıyor. Tabii ki 20 yıldır görevde olan iktidar da sebep olduğu zarardan en büyük paylardan birini alarak en zayıf ve kırılğan döneminde yaşıyor.

Gelelim **Biden**'in **Erdoğan**'a yönelttiği "**anı yaşa**" mesajına... Anı, zamanı, günü yaşama hakkı insanlar içindir ve kişiseldir. Kurumlar ve devletler içinse anı yaşamak, geleceğe ihanettir. Devletler, çaplarına ve vizyonlarına göre 10, 25, 50 ve hatta 100 yıl sonrası için yaşar, politikalarını belirler ve planlarını yapar.

İhanet Var!

Dünyanın en büyük varlık fonuna sahip olan **Norveç**, bu fonu geleceğine yatırım yapmak için 1990 yılında kurdu ve geçen yıl 180 milyar **ABD** doları kar ederek büyüttü ve her yıl bu yatırımı büyütmeye de devam ediyor. **Norveç**'teki iktidar bu parayı yaklaşan seçimler için halka dağıtıp, "**har vurup, harman savurup**" anı yaşayıp, keyfine de bakabilirdi. Ama yapmıyor! **Türkiye**'deki iktidar ise varlık fonu ile geleceğin çocuklarının ve torunlarının gelir kalemlerini bile satarak ülkesinin gelecek nesillerine ihanet ediyor.

İnsanlık geleceğe yatırım yapmak, evrenin ve yaşamın gizemini çözmek için uzayda gözlem ve araştırma istasyonları kuruyor, **Mars**'a ayak basmaya ve uzayın derinliklerine ulaşmaya çalışıyor. Anı yaşayan ve yaşamak isteyen zihniyet bu çalışmaların peşinde olabilir mi? Tabii ki olamaz.

Batı Erdoğan'dan Hala Vazgeçmedi

Fatih Sultan Mehmet'in **İstanbul**'u fethi ve **Roma**'yı fethetmeyi düşünmesi de anı yaşamanın değil, geleceği kurgulamaya çalışan vizyonun bir eseri idi. **Osmanlı**'nın gerilemesine ve yıkılmasına neden olan gelişmeler ise özellikle 18.yüzyıldan itibaren hepsi olmasa da birçoğu çağı kavrayamayan, anı yaşamayı ve saraylarda keyif sürmeyi tercih eden padişahların ürünüdür.

ABD liderliğindeki **Batı**; güvenilir, öngörülebilir, demokrat, insan hak ve özgürlüklerine ve hukuka saygılı bulmasa da, zaman zaman işbirliğinde ve özellikle **Ukrayna Savaşı** konusunda büyük zorluklar yaşasa da **Erdoğan**'dan hala vazgeçmiş değil. Sıkıyı görünce kolaylıkla **“U”** dönüşü yapabildiğini, iktidarda kalmak için ülkesinin güvenliğinden ve çıkarlarından yine kolaylıkla geri adım atabileceğini önceki deneyimlerinden biliyor. **ABD** ve **Batı**'nın **Erdoğan**'dan hala vazgeçememesinin nedenleri;

1. Demokratik denge ve kontrol mekanizmaları olmayan ve tek bir kişi tarafından yönetilen **Türkiye**'den her şeye rağmen memnunlar.
2. Muhalefet; demokrasi, kontrol ve denge mekanizmaları hatta güçlendirilmiş parlamenter sistem diyor. **Batı** ise **Türkiye** için bunların peşinde değil. Daha kolay kontrol edilebilir bir **Türkiye**'den yana.
3. Sığınmacıların **Türkiye**'de tutuluyor olmasından memnunlar ve **Avrupa**'nın kapısına yığılmalarından korkuyorlar. Kaldı ki sığınmacılar konusunda muhalefetin söylemleri de onlar için ciddi şekilde endişe verici.
4. **Türkiye**'nin **Ukrayna Savaşı** konusundaki tavrından tam olarak memnun olmasalar da zaman içinde istedikleri hale getirebileceklerini değerlendiriyorlar.
5. **Türkiye**'nin kolaylıkla karşı tarafa tamamen savrulabileceği, **NATO**'dan ve **Batı**'dan kopabileceği korkusuyla temkinli davranmaya ve ürkütmemeye çalışıyorlar.

İngiltere Başbakanı Boris Johnson en sonunda istifa etmek zorunda kaldı. Onu istifa ettiren güç muhalefetten değil, bilakis kendi partisinin içinden geldi. Bakan ve bakan yardımcıları da dahil olmak üzere art arda gelen 50 istifa **Boris Johnson**'ı da pes ettirdi. Bu süreçte tarihe not düşercesine istifa eden **Sağlık Bakanı Javid**; **“Sadakat ve dürüstlük arasında kaldığım için istifa kararını aldım”** dedi. Umarım bizim ülkemizde de bir gün siyasetçiler iktidarıyla, muhalefetiyle sadakat ve dürüstlük ikilemi karşısında dürüstlüğü seçer hale gelirler.

Türker Ertürk